

КАЛЕНДАР

ЧОМУ МИ МАЄМО ДВА КАЛЕНДАРИ?

Юліанський календар постав у 46 р. по Христі в часі панування Юліана Цезаря. Спочатку римський календар виносив 304 днів і ділився на 10 місяців — від березня до грудня — але коли римляни завоювали Єгипет, вони прийняли від єгиптян їх календар і додали ще два місяці: січень і лютий. Щоб устійнити справи календаря, Юліан Цезар запросив з Єгипту астронома, який зладив новий календар, який що зберігся досьогодні під іменем *Юліанського*.

Юліанський календар має 364-1/4 днів. Що чотири роки, три є звичайні і нараховують 365 днів, а четвертий є переступний і має 366 днів. За переступний уважають той, якого два останні числа без решти діляться на чотири. Додатковим днем в переступному році був день 24 лютого, який рахували 2 рази. Початком року був перший день березня, а основним роком числення 707 рік від заснування Риму. Пізніше початок року перенесено на день 1-го січня. Юліанський календар прийняла християнська церква на Нікейському соборі в 325 році по Христі.

Григоріанський календар постав через те, що соняшний рік виносить 365.2422 днів, а за юліанським календарем 365-1/4. Так постає там різниця на 0.0078 дня. Ця різниця протягом 128.5 років наростає до одного дня, так що юліанський календар постійно відбігає від початку соняшного року. В XVI ст. ця різниця виносила вже 10 днів. Тоді астроном Людвик Лілій зладив проект нового календаря. Його затвердив папа Григорій XIII і казав запровадити такі зміни: “перескочити” 10 днів (від 5 до 10 жовтня 1582 р.) і переступним роком вважати кожний рік якого останні два числа діляться на 4 але не 100 або діляться на 400. Значить, роки 1600 і 2000 є переступними але 1700, 1800, 1900 і 2100 не є. Додатковим днем назначено 29 лютого. Новий календар названо Григоріанським або Новим Стилем.

Цю зміну не всі християни прийняли. Частина католиків і православних зі сходу Європи і Малої Азії залишилася вірна Юліанському календарові.

Різниця між Юліанським і Григоріанським календарями була 1582 року 10 днів, від 1700 р. – 11 днів, від 1800 р. – 12 днів, а від 1900 – 13 днів.

Який календар вживають українці?

Очевидно, в щоденному житті всі в світі вживають Григоріанський календар. Але церковний (православний і греко-католицький) календар в Україні — Юліанський. Поза Україною — різно. Залежить від краю, церкви і навіть епархії чи парафії даної церкви. Деякі придержуються Юліанського, інші перейшли на Григоріанський.

УКРАЇНСЬКІ СВЯТА

Свята в календарі староукраїнського року були тісно пов'язані з порами року та відповідною до них працею в полі й в господарстві. Але коли прийшло в Україну християнство, церковні свята злилися із старовинними.

Українські свята і їх традиції відрізнялися в Україні. В різних частинах України були свої традиції. Помогти вам вивчити і перевести їх — завдання цього числа *З бібліотеки Юнака*.

Цікаві інформації про оба календарі можна знайти на Інтернеті за адресою: www.hermetic.ch/cal_stud/cal_art.htm

	Юл	Гр
св. Симеона Стовпника — початок осіннього циклу	14 вересня
Покров пресвятої Богородиці	14 жовтня	1 жовтня
св. Андрія Первозваного	13 грудня
св. о. Миколая	19 грудня	6 грудня
Святий Вечір	6 січня	24 грудня
Різдво Христове	7 січня	25 грудня
Новий рік	14 січня	1 січня
Йордан-Водохреще	19 січня	6 січня

Юл - за Юліанським календарем
Гр - за Григоріанським календарем